

О. В. Духневич

Національний університет "Львівська політехніка", м. Львів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ЗДІЙСНЕННЯМ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Розглянуто проблему об'єктивності та якості управлінського контролю, який спрямований на підвищення ефективності, прозорості та обґрунтованості управлінських рішень у сфері господарської діяльності установи. Проаналізовано найбільш суб'єктивну складову публічних закупівель – кваліфікаційні критерії. На підставі зібраної інформації визначено слабкі позиції, поширені помилки та ризики у застосуванні кваліфікаційних критеріїв процедур закупівлі. Аргументовано, як цей чинник, за умов недостатнього внутрішнього контролю, може негативно впливати на загальний результат діяльності установи. Визначено, що систематичне застосування методик оцінювання ризиків у публічних закупівлях дає змогу істотно зменшити шанс отримати затяжні, неуспішні закупівлі.

Наголошено, що проблема контролю в державних закупівлях є актуальною від початку впровадження системи державних закупівель. Акцентовано, що функції та завдання контролю змінюються з розвитком галузі і появою нових викликів: відсутність у замовників та учасників практичного досвіду на початкових етапах роботи системи Prozorro і необхідність його набувати в процесі роботи з державними закупівлями, організація документообігу, потоковий процес у державних закупівлях, технічна складова електронної системи закупівель.

Визначено, що система публічних закупівель в Україні пройшла певну природну трансформацію у період становлення, розвитку, змін законодавства, переходу від організації та проведення закупівель тендерним комітетом до персональної відповідальності за порушення законодавства у сфері публічних закупівель фактично двох осіб в установі – уповноваженої особи з публічних закупівель та безпосередньо керівника установи, чия відповідальність зумовлена специфікою повноважень у сфері організації внутрішнього контролю в установі.

Ключові слова: внутрішній контроль; аудит; ефективність бюджетних коштів; керівник.

Вступ

Постановка проблеми. На сьогодні сфера публічних закупівель в Україні розвивається доволі динамічно, незважаючи на попередні скептичні прогнози через низку криз – інституційну, соціально-економічну, а нині ще й війну. Стратегічними цілями реформи публічних закупівель є гармонізація законодавства України у сфері публічних закупівель з відповідними вимогами директив ЄС та Угоди СОТ про державні закупівлі [14]; створення та розвиток системи електронних закупівель з урахуванням вимог та стандартів ЄС, кращих практик інших країн; розвиток системи професійної підготовки спеціалістів з питань публічних закупівель та професіоналізація у сфері публічних закупівель; міжнародне співробітництво у сфері публічних закупівель та підвищення іміджу України на міжнародній арені як держави із сучасною системою публічних закупівель [12].

Постійний процес адаптації до нових умов та міжнародних стандартів, яким публічні закупівлі мають відповідати, вимагають від учасників процесу істотного вдосконалення методів роботи та чіткого усвідомлення мети і змісту внутрішньої логіки проведення контролю за здійсненням публічних закупівель. За сучасних умов господарювання в Україні, розпорядником бюджетних кош-

тів недостатньо підвищувати тільки технічний рівень самого процесу. Потрібно також застосовувати економічні підходи насамперед для обґрунтування ефективних управлінських рішень, відповідно до вимог чинного законодавства [2], керуючись нормами господарського та цивільного кодексів, а також відповідно до кращих європейських практик. Проблеми досліджень у сфері проведення контролю за здійсненням публічних закупівель зумовлені високою динамікою процесів і поєднанням жорсткого нормативного регулювання та людського чинника у прийнятті управлінського рішення.

Актуальність дослідження. Дуальність процесів щодо проведення контролю за здійсненням публічних закупівель зумовлює внутрішню потребу в її внутрішньому узгодженні. На початкових етапах роботи системи Prozorro замовники та учасники не мали практичного досвіду і змушені були набувати його в процесі роботи з публічними закупівлями, організацією процесу документообігу в публічних закупівлях та самою електронною системою закупівель. Тому розуміння правильності тих чи інших дій організатора закупівлі – результат самостійного визначення, оскільки спеціальної освіти у галузі публічних закупівель немає. Ось чому вивчення кваліфікаційних критеріїв через особливості проведення контролю за здійсненням публічних

Інформація про авторів:

Духневич Ольга Володимирівна, аспірант, кафедра публічного управління та публічної служби. Email: duhnevich@gmail.com;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3577-6266>

Цитування за ДСТУ: Духневич О. В. Особливості проведення контролю за здійсненням публічних закупівель. *Ефективність державного управління* : зб. наук. пр. Вип. 4(73). Львів: НЛТУ України, 2022. С. 40–45.

Citation APA: Dukhnevych, O. V. (2022). Peculiarities of conducting control over public procurement. *Efficiency of public administration*, 4(73), 40–45. <https://doi.org/10.36930/507406>

закупівель є важливим та необхідним в умовах сучасної складної економічної ситуації

Мета дослідження та основні завдання для її досягнення. Метою цього дослідження є виявлення проблемних аспектів, що виникають під час застосування кваліфікаційних критеріїв процедури закупівлі (стаття 16 Закону України "Про публічні закупівлі"), а також наслідків впливу таких проблемних питань на загальний результат діяльності установи. Для досягнення цієї мети визначено такі завдання: проаналізувати успішні процедури закупівель, а також процедури, які було скасовано, або розірвано договори на підставі відповідного рішення; проаналізувати оскарження та підстави скасування закупівлі.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є особливості проведення контролю за здійсненням публічних закупівель.

Методи та інформаційна база дослідження

Застосовано аналітичний підхід. Дані, що використовували у цьому дослідженні, зібрано з відкритих джерел – офіційного веб-порталу публічних закупівель Prozorro [4] та аналітичних веб-порталів Dozorro [3], Clarity-Project [2], Bi.prozorro [1]. Результати отримано методом моніторингу інформації, розміщеної в системі публічних закупівель, аналізу документації, оприлюдненої замовниками, компетентними органами, а також інформації, оприлюдненої учасниками процедур публічних закупівель; також проаналізовано вторинні дані.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Розглядаючи ефективність закупівельної діяльності розпорядника бюджетних коштів ми аналізуємо рішення органу державного фінансового контролю, рішення Антимонопольного комітету, рішення суду та дослідження науковців Schebesta, H. [8]; різні особливості контролю у сфері публічних закупівель вивчають у своїх дослідженнях науковці Н. Здирко [9], О. Кириленко [11], В. Русін [7] та інші. Проте, незважаючи на велику кількість досліджень з проблематики контролю у сфері публічних закупівель, більшість з них належать до предметного поля економіки, або визначають регулювання стандартизованих процедур, а не особливості, що спричинені суб'єктивними складовими процедури.

Виокремлення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Потребує подальшого дослідження питання особливостей суб'єктивних складових процедури публічних закупівель та контролю за їх здійсненням, що у майбутньому допоможе оцінювати вплив таких складових на досягнення стратегічних цілей діяльності установи.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих результатів

Процеси та відносини між суб'єктами господарювання, які на сьогодні розуміємо під "публічними закупівлями", беруть свій фактичний відлік з 1 квітня 2016 року. Це дата, коли система Prozorro стає обов'язковою для центральних органів влади та монополістів, а з 1 серпня 2016 р. – для всіх інших державних замовників [4]. Основним законодавчим актом, що регулює взаємовідносини у сфері публічних закупівель, є Закон України "Про публічні закупівлі" (Закон 922). Здійснення публічних закупівель ґрунтується на принципах прозорості, максимальної ефективності та недискримінації.

Відповідно до частини 4 статті 7 Закону 922, контроль у сфері публічних закупівель здійснюють у межах своїх повноважень, визначених Конституцією та законами України: Рахункова палата, Антимонопольний комітет України, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю. Одним із заходів контролю є моніторинг публічних закупівель. Відповідно до статті 8 Закону 922 процедуру моніторингу публічних закупівель здійснюють центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю "Державна аудиторська служба", та його міжрегіональні територіальні органи. Важливою умовою проведення моніторингу закупівлі є підстави, які визначені статтею 8 Закону 922 та повинні бути вказані на початку проведення моніторингу:

- 1) дані автоматичних індикаторів ризиків;
- 2) інформація, отримана від органів державної влади, народних депутатів України, органів місцевого самоврядування, про наявність ознак порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель;
- 3) повідомлення в засобах масової інформації, що містять відомості про наявність ознаки порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель;
- 4) виявлені органом державного фінансового контролю ознаки порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель в інформації, оприлюдненій в електронній системі закупівель;
- 5) інформація, отримана від громадських об'єднань, про наявність ознак порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель, виявлених за результатами громадського контролю у сфері публічних закупівель відповідно до статті 7 Закону 922.

Для початку проведення моніторингу закупівлі органом, що здійснює моніторинг закупівлі, може бути вказана одна, або декілька підстав.

Отже, окрім перевірок державних закупівель у межах статті 7 Закону 922, також, за наявності підстав, здійснюється моніторинг державних закупівель (фактично дистанційна попередня перевірка) відповідно до статті 8 Закону 922.

Під час проведення моніторингу процедури закупівлі "Державною аудиторською службою" і наявності в цій закупівлі розгляду скарги комісією Антимонопольного комітету, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю, не має повноважень на перевірку питань, що були предметом розгляду органу оскарження. Проте усі питання проведених попередніх перевірок чи моніторингів можуть бути оскаржені до суду у встановленому законом порядку. Учасник, за наявності певних спірних питань і реального інтересу отримати перемогу у процедурі закупівлі, може використати усі можливі механізми для захисту своїх інтересів, в межах закону.

На рисунку проаналізовано дані подання скарг за 2021 р. в одному з регіонів. За результатами аналізу встановлено, що кількість організаторів із скаргою становить 18,19 %.

Проаналізувавши скарги, які отримували замовники, виявлено, що здебільшого підставою подання скарги є кваліфікаційні критерії.

Кваліфікаційні критерії – це мінімальні вимоги, що застосовує замовник до учасника процедури закупівель. Вони мають на меті попередній відбір на основі певних

визначених критеріїв. Кваліфікаційні критерії виявляють об'єктивну спроможність учасника виконати умови договору. Відповідно до статті 16 Закону України про публічні закупівлі є чотири кваліфікаційних критеріїв:

- 1) наявність в учасника процедури закупівлі обладнання, матеріально-технічної бази та технологій;
- 2) наявність в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід;
- 3) наявність документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) за предметом закупівлі договору (договорів);

- 4) наявність фінансової спроможності, яка підтверджується фінансовою звітністю.

При оголошенні процедури закупівлі Замовник може встановити один або декілька критеріїв до учасників процедури закупівель. Ці кваліфікаційні вимоги мають на меті відокремити тих потенційних учасників процедури закупівлі, які за кваліфікацією можуть підтвердити свою спроможність виконати умови процедури закупівлі. Замовник зобов'язаний використати кваліфікаційний критерій залежно від типу процедури закупівлі [6].

Рис. 1. Аналіз подання скарг у 2021 році (Волинська область)

Примітка: інформація з portalu bid.prozorro.ua/ [1].

Важливим компонентом застосування статті 16 Закону 922 є недискримінація – один з основних принципів публічних закупівель, тобто встановлення таких кваліфікаційних вимог, які не будуть обмежувати конкуренцію. Варто зазначити, що недискримінація завжди є суб'єктивним чинником, вона не має об'єктивних ознак і саме тому кожен випадок розглядають окремо. У разі застосування/встановлення Замовником вимог із порушенням принципу недискримінації, учасник має право звернутись до замовника з вимогою про внесення змін в умови тендерної документації з метою приведення цих умов у відповідність до вимог статті 24 Закону 922. У разі, якщо замовник не реагує на звернення, чи/або має іншу точку зору на кваліфікаційні критерії, учасник має право звернутись зі скаргою до Антимонопольного комітету відповідно до статті 18 Закону 922. За розгляд оскарження Антимонопольним комітетом умов тендерної документації або рішення замовника про відміну торгів на етапі подання, учасник має заплатити 0,3 від очікуваної вартості. При цьому сума має бути в межах від 2 тис. гривень [6].

Критерій обладнання, матеріально-технічної бази та технологій передбачає наявність цих складових в учас-

ника. На підтвердження, як правило, Замовник вимагає довідку у довільній формі чи довідку встановленого зразка. Документами на підтвердження наявності є документи на право власності, а також договори оренди, суборенди. Термін дії таких договорів оренди обладнання чи матеріально-технічної бази повинен забезпечувати умови виконання договору. Особливістю, на яку варто звернути увагу при поданні договорів суборенди, є обов'язкова нотаріальна форма деяких договорів.

Найпоширенішими проблемами в разі застосування цього кваліфікаційного критерію є:

- термін дії договору оренди обладнання чи матеріально-технічної бази або технологій не покриває строки виконання робіт чи постачання послуг за процедурою закупівлі,
- нікчемність самого договору суборенди через відсутність нотаріального посвідчення договору оренди у разі такої потреби.

Органи державного фінансового контролю майже не звертають уваги на такі порушення. Можемо припустити, що це пов'язано із тим, що аудитори не є юристами, і відтак не надають належної уваги вивченню саме юридичної складової порушень, приділяючи більше уваги фактам фінансових порушень, або документальним не-

відповідностям. Але на допомогу у такому випадку приходять народні депутати, органи державної влади або громадські об'єднання. Вони за наявних підстав можуть звернутись до органу фінансового контролю із аргументованими підозрами про наявність порушення у процедурі публічної закупівлі.

Критерій наявності в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід. Замовник, як правило, вимагає довідку у довільній формі про наявність працівників. Також на підтвердження правдивості інформації, поданої у довідці, замовник може вимагати підтверджувальні документи (довідку про відповідну освіту, диплом).

Питанням є, чи буде вважатись порушенням відсутність документів, що підтверджують освіту. З точки зору органу фінансового контролю, якщо такі документи не вимагав Замовник умовами тендерної документації, то учасник не мав зобов'язання їх подати, але міг це зробити. У такому випадку аудитори вважатимуть, що дії учасника правильні. Разом з тим у таких випадках вірогідна вина Замовника із зазначенням підстави "тендерна документація складена не відповідно до вимог закону" стаття 22 Закону 922 [6]. На підставах вимог, що встановлені законом, і які передбачають обов'язкове підтвердження кваліфікації працівника, наприклад газоелектрозварювальник, лікар, монтажник-висотник та інше.

Кваліфікаційний критерій наявності документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) за предметом закупівлі договору (договорів) – критерій, який отримує найбільше уваги з боку Антимонопольного комітету. Під час встановлення цього критерію як замовник, так і учасник часто мають протилежне уявлення про аналогічний договір та про їх кількість. Предметом дискусій "аналогічності" часто є CPV за яким оголошено процедуру закупівлі. У випадку, якщо вони не збігаються зі закупівлями з попереднього досвіду, замовник може відхилити таку пропозицію. Питання досить дискусійне. Отже, скарги учасників процедур закупівлі на дискримінацію за цим критерієм є значними. Також приклади проблемного питання "аналогічного договору" становлять нові підприємства, які не мають достатнього попереднього досвіду, у випадку коли замовник просить надати підтвердження успішно виконаних договорів за більше ніж 3 попередні роки. У цьому випадку ризик отримати скаргу до Антимонопольного комітету у Замовника досить значний [8].

Кваліфікаційний критерій наявності фінансової спроможності, яка підтверджується фінансовою звітністю. Поширеним є порушення норми про те, що замовник не має права вимагати надання підтвердження обсягу річного доходу (виручки) у розмірі більшому, ніж очікувана вартість предмета закупівлі (пропорційна очікуваній вартості частини предмета закупівлі (лота) в разі поділу предмета закупівель на частини) – пряма норма частини 3 статті 16 Закону 922 [1].

Кваліфікаційними є такі критерії, які замовник встановлює на свій розгляд, проте їх застосування повинне бути в межах закону. Отже, для мінімізації ризиків під час встановлення критеріїв необхідно:

- дотримання розумного балансу;
- застосування попереднього моніторингу ринку за предметом закупівлі

- юридична консультація щодо актуальності норм законодавства [10].

Безперечним лідером з отримання скарг у 2021 р., а саме 21,74 % (див. рисунок), є державне підприємство з будівництва автомобільних доріг. Проте це не означає, що всі отримані скарги були прийняті замовником або задоволені органом оскарження. Велика кількість оскаржень за такими кодами CPV 45230000-8, 45000000-7 зумовлена великою та, подекуди, навіть суперечливою конкуренцією серед учасників. Очікувана вартість предмету закупівлі за цими CPV є великою, що породжує конкуренцію. Учасники – переважно великі компанії, котрі переважають над державними установами та підприємствами у фінансових ресурсах та готові до вартісної та потужної адвокатської підтримки. Отже, подання скарги буває зумовлене лише суб'єктивним ставленням та бажанням виграти у процедурі закупівлі [1].

UA-2020-06-10-002269-с, замовником оголошено закупівлю на "Капітальний ремонт автомобільної дороги місцевого значення" очікуваною вартістю 55 454 465,80 грн. Зазвичай у таких закупівлях велику увагу замовники приділяють саме кваліфікаційним критеріям, оскільки очікувана вартість ремонту доріг завжди значна, а роботи є такими, що вимагають багато працівників певних кваліфікацій та наявності обладнання та матеріально-технічної бази та технологій. Замовник може вимагати певну техніку, а учасник пропонувати аналог, з чим може не погодитись замовник. Вимоги про усунення невідповідностей у кваліфікаційних критеріях були тричі оскаржені різними учасниками. Загалом за цією процедурою закупівлі прийнято 5 рішень органу оскарження, що до дискредитації. Одним із учасників закупівлі рішення органу оскарження було оскаржене до суду. Остаточне рішення в цій закупівлі поставили аудитори, виявивши включення до вартості ціни робіт коштів на покриття ризиків (п.6.2.10 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013), які за "– за твердої договірної ціни – як правило в розмірі не більше ніж 1,5 %; – за динамічної договірної ціни як правило, не враховується" [13]. У розумінні аудиторів роботи за цією закупівлею не є довготривалими, застосовувати видатки на ризики не обґрунтовано. Отже, висновком аудитори зобов'язали замовника скасувати закупівлю [4]. Тому закупівлю, оголошену 10 червня 2020 р., було скасовано 27 липня 2021 р. з об'єктивної причини – невідповідність тендерної документації вимогам закону (стаття 22 Закону 922).

Як наслідок – один рік діяльності для Замовника виявився не тільки безрезультатним у ремонтних роботах на цій ділянці, але й збитковим через витрату людського, часового та фінансового ресурсу.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Розгляд справ і скарг може істотно подовжити процедуру закупівлі. У разі розгляду скарги Антимонопольним комітетом усі процеси зі закупівлі зупиняються до винесення ним рішення. У разі моніторингу органом державного фінансового контролю процедура закупівлі може бути скасовано, а договір розірвано відповідно до норм Господарського та Цивільного кодексу. Замовник має право оскаржити висновок органу фінансового контролю до суду у встановлений законом порядок.

Ризики отримати "затягну" процедуру, або навіть її відміну за недостатньої увазі до вимог статті 16 Закону, достатньо великі. Загальний ефект на діяльність устано-

ви очевидно негативний. Враховуючи той факт, що мета Замовника – ефективна господарська діяльність, така практика не може йому сприяти.

Отже, заходи внутрішнього контролю в публічних закупівлях неможливо переоцінити. Управлінці зобов'язані покращувати його задля отримання кращого кінцевого результату. Важливу роль у внутрішньому контролі відіграє оцінювання ризиків в публічних закупівлях. Процес оцінювання ризиків не може бути формальним або поодиноким. Застосування ефективності оцінювання ризиків потрібне постійно та систематично. Запропоновані методи відповідають кращим практикам організації внутрішнього контролю. Можемо зазначити, що саме суб'єктивні чинники в оцінюванні ризиків у контролі за публічними закупівлями і зумовлюють значну частину особливостей цього процесу.

До перспективних напрямів досліджень можемо віднести застосування оцінювання ризиків для ефективності внутрішнього контролю, питання превенції зловживань у публічних закупівлях.

Список використаної літератури

1. Bi.prozorro (2022). Веб-портал даних та аналітики. URL: <https://bi.prozorro.org/hub/stream/aaec8d41-5201-43ab-809f-3063750dfafd>
2. Clarity-project (2022). Веб-портал даних, аналітики та моніторингу "Clarity-project". Retrieved from: <https://clarity-project.info/edrs>
3. Dozorro (2022). Веб-портал даних та аналітики. URL: <https://dozorro.org/>
4. Prozorro (2022). Офіційний веб-портал державної електронної системи публічних закупівель Prozorro. URL: <https://prozorro.gov.ua/>
5. Schebesta, H. (2018). Revision of the Eu Green Public Procurement Criteria for Food Procurement and Catering Services— Certification Schemes As the Main Determinant for Public Sustainable Food Purchases? *European Journal of Risk Regulation*, 9(2), 316-328. <https://doi.org/10.1017/err.2018.24>
6. Верховна рада України. (2015). Про публічні закупівлі. Закон України № 922 від 25 грудня 2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>
7. Верховна рада України. (2015). Про публічні закупівлі. Закон України № 922-VIII від 25 грудня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>
8. Верховна рада України. (2016). Угода про державні закупівлі. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_050#Text
9. Здирко, Н. (2019). Державне регулювання та контроль у сфері публічних закупівель. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*, 3-4, 79-89. <https://doi.org/10.35774/ibo2019.03.079>
10. Кабінет міністрів України. (2016). Про ефективне використання бюджетних коштів. Постанова КМ України № 710 від 11 жовтня 2016 року (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2016-%D0%BF#Text>
11. Кириленко, О., & Русін, В. (2020). Напрями мінімізації фінансових шахрайств у сфері публічних закупівель. *Світ Фінансів*, 2(63), 62-76. <https://doi.org/10.35774/sf2020.02.062>
12. Міністерство економіки України. (2022). Інформація про реформу публічних закупівель. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=1197d60b-5c7b-45ef-bf3a-e08d4cf11cba&title=InformatsiiaProReformupublichniZakupivli>
13. Міністерство регіонального розвитку (2015). Правила визначення вартості будівництва. ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 "Правила визначення вартості будівництва". URL: https://www.minregi-on.gov.ua/wp-content/uploads/2015/12/DSTU1.1-1_z_-Zm_no-yu-1.pdf
14. Русін, В. М. (2020). Контроль у сфері публічних закупівель. *Ефективна Економіка*, 12. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.12.110>

O. V. Dukhnevych

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine

PECULIARITIES OF CONDUCTING CONTROL OVER PUBLIC PROCUREMENT

Introduction. The problem of control in public procurement has been relevant since the very beginning of the implementation of the public procurement system. However, the control function and objectives are changing with the industry development and the new challenges emergence: customers and participants are shown practical experience at the initial stages of the Prozorro system and it must be acquired in the process of working with public procurement, the organization of document flow, the flow process in public procurement, technical a component of the electronic procurement system.

Materials and Methods. The article uses an analytical approach. The data used in the study were collected from open sources – the official public procurement web portal Prozorro, and analytical web portals Dozorro, Clarity-Project, Bi.prozorro. The results were obtained by the method of monitoring information posted in the public procurement system, analysis of documentation published by customers, competent authorities, as well as information published by participants in public procurement procedures; secondary data analysis was also carried out.

Analysis of Literary Sources. Considering the effectiveness of the purchasing activity of the manager of budget funds, we analyze the decision of the state financial control body, the decision of the Antimonopoly Committee, the court decision and the research of scientists Schebesta, H.; various features of control in the field of public procurement are studied in their research by scientists: Zdyrko N., Kyrlyenko O., Rusin V. and others. However, despite the significant number of studies on the issue of control in the field of public procurement, most of them belong to the subject field of economics, or determine the regulation of standardized procedures, rather than the peculiarities caused by the subjective components of the procedures.

Highlighting previously unsettled parts of the general problem. Further research into the specifics of the subjective components of public procurement procedures and control over their implementation is needed, which will help assess the impact of such components on achieving the strategic goals of institutions.

Results. The article examines the objective quality of management control, which is aimed at increasing the efficiency, transparency, and validity of management decisions in the field of economic activity of the institution. The most subjective component of public procurement – qualification criteria – was analyzed, and weaknesses were identified. Based on the collected information, the most common errors and risks in the application of qualification criteria procurement procedures were identified. It is argued that this factor, with insufficient internal control, can negatively affect the overall result of the institution's activity. Systematic application of risk assessment in public procurement will significantly reduce the chance of protracted unsuccessful procurement.

Discussion. At the initial stages of the Prozorro system, customers and participants did not have the practical experience and had to acquire it in the process of working with public procurement, the organization of the document flow process in public procurement, and the electronic procurement system itself. Thus, understanding the correctness of certain actions of the procurement organizer is the result of the independent determination, since there is no special education in the field of public procurement.

Conclusion. Consideration of cases and complaints can significantly extend the procurement procedure. If the case is under consideration of the Antimonopoly Committee, all procurement processes are suspended until the Committee makes its decision. If the procurement procedure is monitored by the state financial control authority, it may be obliged to be cancelled, and the contract terminated, in accordance with the provisions of the Commercial and Civil Codes. The customer has the right to appeal the conclusion of the financial control authority to the court in accordance with the procedure established by law.

The risks of receiving a "prolonged" procedure, or even its termination if insufficient attention is paid to the requirements of Article 16 of the Law, are quite large. The general effect on the activity of the institution is obviously negative. Given the fact that efficient economic activity is a customer's goal, this practice cannot help him.

Thus, internal control measures in public procurement cannot be overestimated. Managers are obliged to improve it to obtain a better final result. Risk assessment in public procurement plays an important role in internal control. The risk assessment process cannot be formal or isolated. The application of the effectiveness of risk assessment should be continuous and systematic. The proposed methods correspond to the best practices of the internal control organization. Subject to the application of risk assessment for the effectiveness of internal control in further studies, it is worth considering the issue of prevention in public procurement.

Keywords: internal control; audit; efficiency of budget funds; leadership.